

Liikenneonnettomuudet Helsingissä vuonna 2008

Henkilövahinko-onnettomuudet lisääntyivät

Helsingissä tapahtui vuonna 2008 yhteensä 562 henkilövahinkoihin johtanutta liikenneonnettomuutta. Niissä kuoli 12 ja loukkaantui 694 henkilöä. Edellisvuodesta henkilövahinko-onnettomuudet lisääntyivät 7 %. Liikenne väheni vastaavana ajankohtana vajaa 2 %.

Liikenneturvallisuus on kehittynyt Helsingissä 2000-luvulla hyvään suuntaan. Poliisin tilastoimat henkilövahinko-onnettomuudet vähenivät keskimäärin 4,5 % vuodessa. Vakuutusyhtiöiden tilaston valossa kehitys ei ole ollut yhtä hyvä. Liikenneturvallisuuden positiivinen kehitys jatkui 2000-luvulla vuoteen 2006. Sen jälkeen henkilövahinkojen määrä kääntyi kasvuun.

Liikenneturvallisuus on parantunut 2000-luvulla kantakaupungissa ja esikaupunkialueella. Molemmilla ovat vähentyneet jalankulkija- ja moottoriajoneuvo-onnettomuudet. Ainoastaan esikaupungeissa polkupyöräonnettomuudet ovat lisääntyneet mutta nekin vain hieman. Viime vuosina jalankulkija- ja moottoriajoneuvo-onnettomuuksien positiivinen kehitys kuitenkin pysähtyi sekä kantakaupungissa että esikaupunkialueilla.

Kuolleiden määrä on 2000-luvulla vaihdellut 9:n ja 18:n välillä, mutta ei ole merkittävästi laskenut. Onnettomuuksien kokonaismäärä näyttäisi laskeneen poliisin tilaston perusteella, ei kuitenkaan enää viime vuosina. Vakuutusyhtiöiden tilaston mukaan kokonaismäärä on ollut 12 000–13 000. Liikenne on kasvanut 2000-luvulla keskimäärin alle prosentin vuodessa.

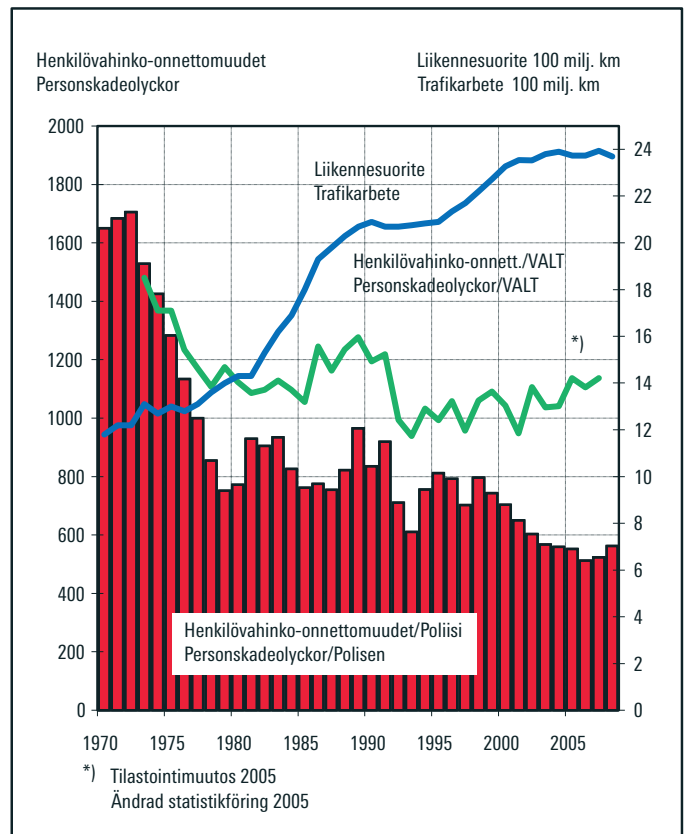
Vuonna 2008 koko maassa kuoli liikenteessä ennkotietojen mukaan 343 henkilöä. Se oli vähemmän kuin keskimäärin 2000-luvulla ja noin 10 % vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Vakuutyhtiöille ilmoitetut liikennevahingot lisääntyivät koko maassa 2 %. Liikenteen määrä oli 2008 Suomen pääteillä lähes sama (-0,1 %) kuin edellisvuonna.

Liikenneturvallisuustavoitteet ja niiden seuranta

Valtioneuvosto asetti vuonna 2006 periaatepäätöksessään liikenneturvallisuuden parantamisesta liikenneturvallisuustyölle määrällisiä tavoitteita ja pitkän tähtäyksen 0-vision -tavoitteen. 0-vision mukaan tieliikennejärjestelmä on suunniteltava niin, ettei kenenkään, joka noudattaa liikennesääntöjä, tarvitse loukkaantua tai kuolla liikenteessä. Määrällisiä valtakunnallisia tavoitteita ovat enintään 250 kuollutta vuonna 2010 ja enintään 100 kuollutta vuonna 2025.

Kaupunkisuunnittelun tavoitteena on turvallinen ja toimiva liikenne. Kuolleiden ja vakavasti loukkaantuneiden määrän jatkuva vähentäminen, liikenteen kasvusta huolimatta, on liikenneturvallisuustyön ensisijainen tavoite. Toisin kuin muissa Euroopan maissa, Suomessa tilastoidaan vain loukkaantuneiden kokonaismäärä, ei erikseen vakavasti loukkaantuneita. Liikenneturvallisuustyön tuloksellisuutta seurataan Helsingissä kuolleiden ja loukkaantuneiden yhteismäärän avulla. Tavoitteeksi on asetettu vähintään 2 % vähenemistrendi vuodessa. 2000-luvulla uhrimäärä on vähentynyt keskimäärin 4 % vuodessa.

Kaupungin turvallisuusstrategian (kaupunginhallitus v. 2006) yksi viidestä painopistealueesta on liikenneturvallisuus. Tavoitteena on erityisesti kevyen liikenteen turvallisuuden parantaminen.

Henkilövahinko-onnettomuudet ja liikennesuorite Helsingissä 1970–2008
Personskadeolyckor och trafikarbete i Helsingfors 1970–2008

Kuolleet ja loukkaantuneet

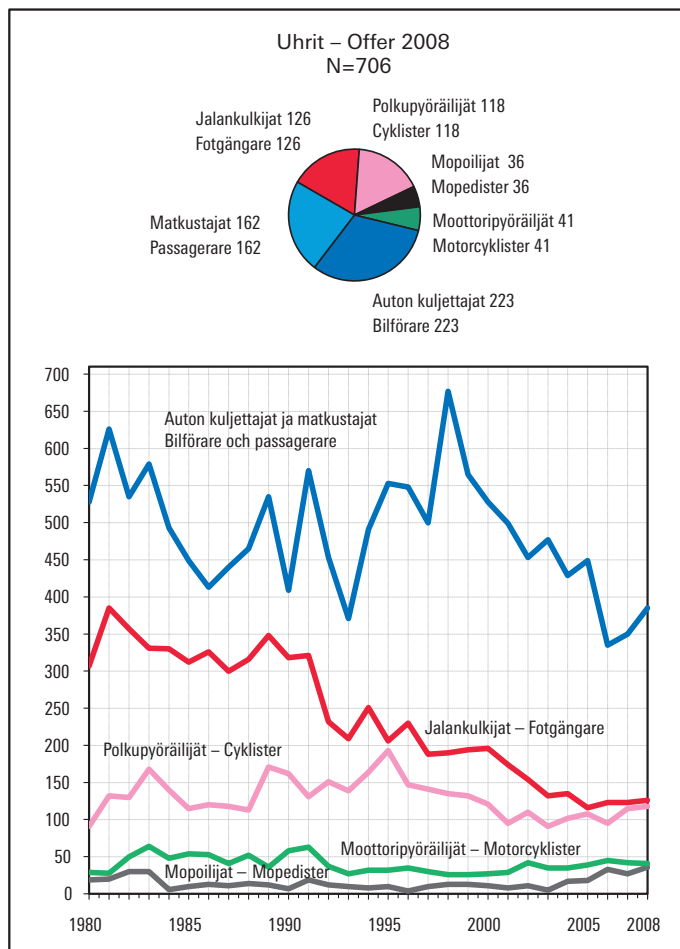
Helsingin liikenteessä kuoli 12 henkilöä vuonna 2008 (2000-luvulla keskimäärin 13 henkilöä). 1980-luvulta vuoteen 1994 menehtyneiden määrä on ollut keskimäärin 26 (19–35). Sen jälkeen jalankulkijakuolemien määrä on puolittunut. Kuolemat muillakin kulkutavoilla, moottoripyöräilyä lukuun ottamatta, vähenivät. Siitä seurasi, että liikennekuolemat laskivat Helsingissä vuodesta 1995 pysyvästi alle 20 henkilön vuodessa.

2000-luvulla valtaosa kuolleista on ollut joko jalankulkijoita (46 %) tai autolla liikkuneita (37 %). Moottoripyöräilijöiden kuolemat ovat olleet yleisempiä (12 %) kuin pyöräilijöiden (5 %). Mopon kuljettajia ei ole menehtynyt Helsingissä yli kahteenkymmeneen vuoteen, viimeksi vuonna 1985.

Vuonna 2008 Helsingin liikenteessä kuoli ja loukkaantui yhteensä 706 henkilöä. Lisäystä edellisvuodesta oli 7 %. Eniten lisääntyivät auton kuljettaja- ja matkustajauhrit, noin 10 %.

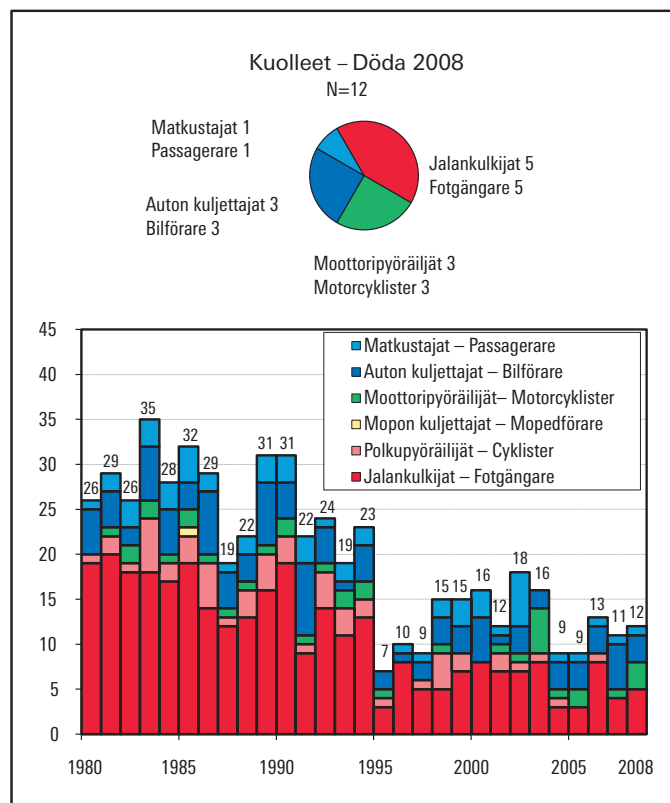
Vuosina 2004–2008 uhreista yli puolet oli auton kuljettajia tai matkustajia (59 %). Jalankulkijoita (18 %) ja pyöräilijöitä (16 %) oli molempia vajaa viidennes. Moottoripyöräilijöiden (6 %) ja mopoilijoiden (4 %) osuus uhreista oli noin 5 %.

2000-luvulla poliisin tilastoimien uhrien määrä on vähentynyt merkittävästi, 883 uhrista vuonna 2000 631 uhriin vuonna 2006. Sen jälkeen positiivinen kehitys on pysähtynyt. Uhrien vähenemistrendi kuluneella 2000-luvulla on ollut keskimäärin 4 % vuodessa. Hyvä kehitys on johtunut pääasiassa jalankulkijauhrien (-9 %) sekä auton kuljettaja- ja matkustajauhrien (-5 %) vähenemisestä. Kun uhrien määrä ei näissä ryhmissä enää laskenut, alkoi uhrien kokonaismäärä viime vuosina kasvaa. Polkupyöräilijäuuhrien määrä ei ole paljoakaan muuttunut 2000-luvulla. Sen sijaan mopon kuljettajauhrit ovat lisääntyneet runsaat 10 % ja moottoripyörän kuljettajien henkilövahingot vajaat 10 % vuodessa. Kasvun taustalla on mopokannan kolminkertaistuminen ja moottoripyöräkannan lähes kaksinkertaistuminen Helsingissä 2000-luvulla.

Kuolleet ja loukkaantuneet liikennöijäryhmittäin 1980–2008

Döda och skadade per trafikantgrupp 1980–2008

Helsingin liikenteessä kuolleet 1980–2008

Döda i Helsingforstrafiken 1980–2008

Helsingin pahimmat onnettomuuspaikat, onnettomuuksien kasautumaristeykset, selvitetään vuosittain osana liikenneturvallisuuksilanteen seurantaa. Kriteerinä käytetään ns. IND5-lukua. IND5-luku on risteyksessä kolmen viimeisen vuoden aikana tapahtuneiden henkilövahinko-onnettomuuksien kokonaismäärän ja omaisuusvahinko-onnettomuuksien viidesosan summa. Tavanomaisia risteyksiä ja laajempia liittymiä kuten eritasoristeyksiä tarkastellaan erikseen.

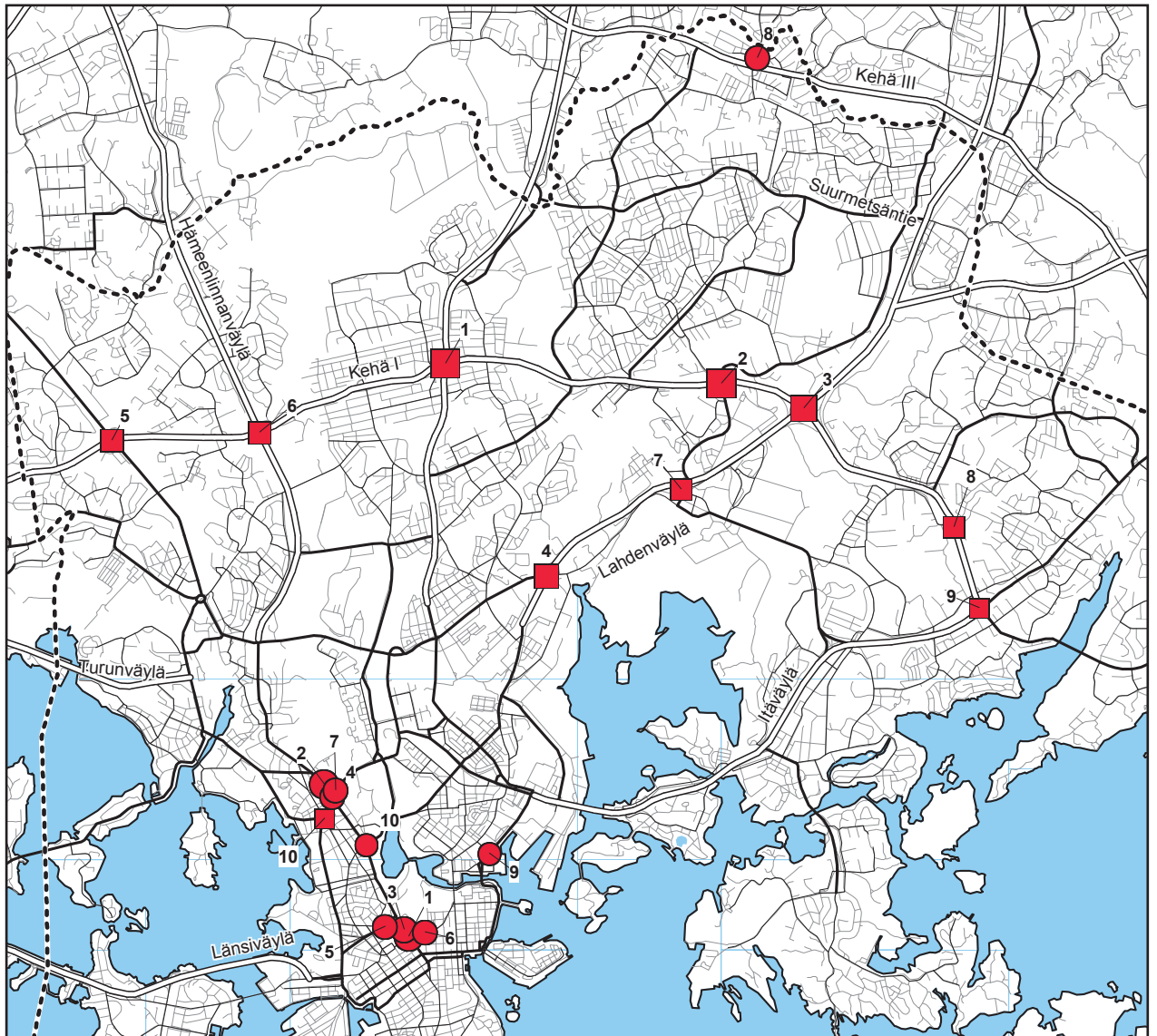
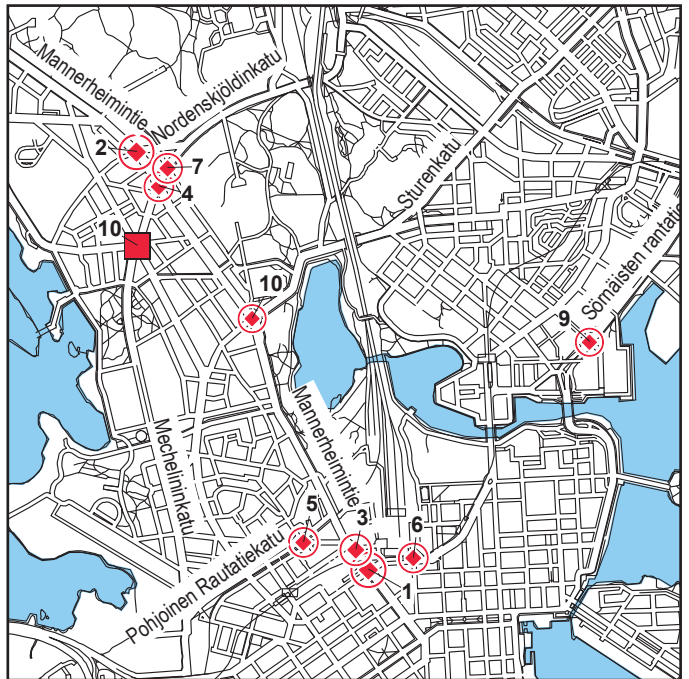
IND5-aste, jossa IND5 on jaettu liittymän liikennemäärällä (liikennemäärän yksikkönä on 10 miljoonaa liittymään tulevaa ajoneuvoa/vuosi). IND5-asteen perusteella liittymiä voidaan verrata keskenään.

Jalankulkijoiden pahimmat onnettomuusristeykset olivat Mannerheimintie / Kaivokatu / Simonkatu ja Mannerheimintie / Nordenskiöldinkatu.

Numero	LIIKENNEPAIKKA / RISTEYS	IND5								2006–2008 onnett.					Liikenne	Heva %
		Keskim. 2006–2008	IND5-aste	Muutos 2008	2004	2005	2006	2007	2008	Jk	Pp	Ma	Yht.	Henk		
Liikennepaikat																
1	Tuusulanväylä–Kehä I	6,4	1,3	0,8	4,8	4,8	7,2	5,4	6,6	0	0	76	76	5	163	7
2	Kehä I–Latokartanontie	6,3	2,5	-1,5	4,4	7	7,2	6,4	5,4	0	1	58	59	9	83	15
3	Lahdenväylä–Kehä I	5,3	1,3	-2,9	9	8,8	6	5,8	4	0	0	39	39	10	128	26
4	Kustaa Vaasan tie–Koskelantie–Lahdenväylä	4,5	2,2	-0,3	2,8	2	4	5,8	3,6	0	0	23	23	11	68	48
5	Vihdintie–Kehä I	4,1	1,2	0,5	1	3,8	3	4,8	4,4	0	0	25	25	9	113	36
6	Hämeenlinnanväylä–Kehä I	4,1	0,9	-0,5	7,2	6	3,2	4,8	4,2	0	0	33	33	7	151	21
7	Lahdenväylä–Pihlajamäentie	3,6	1,6	2	1	2,4	5	1	4,8	1	1	24	26	7	71	27
8	Kehä I–Myllypurontie	3,5	1,9	-0,5	1,4	2,4	2,4	5,2	2,8	0	0	28	28	6	58	21
9	Itäväylä–Kehä I–Meripellontie	3,3	1,5	1,1	7,2	6	2,4	2,6	4,8	0	0	37	37	3	70	8
10	Nordenskiöldin aukio	3,1	2,5	2,2	3	1,8	3,2	1,6	4,4	0	1	29	30	4	39	13
Risteykset																
1	Mannerheimintie–Kaivokatu–Simonkatu	3,5	3,4	-1,7	5,6	3,4	4,8	3,6	2,2	7	0	10	17	9	34	53
2	Mannerheimintie–Reijolankatu–Stenbäckinkatu	3,5	2,4	1,1	1,6	2,2	2,6	3,8	4	1	1	21	23	7	48	30
3	Mannerheimintie–Postikatu	3,1	3,1	1,9	2,2	3,4	3,2	1,4	4,6	2	1	22	25	5	32	20
4	Mannerheimintie–Nordenskiöldinkatu	2,6	2,1	-0,3	3,4	1,8	1,8	3,8	2,2	5	1	9	15	6	41	40
5	Olavinkatu–Arkadiankatu–P.Rautatiekatu	2,5	4,0	1,8	2,2	1,4	2,4	1,6	3,6	0	0	26	26	3	20	12
6	Kaivokatu–Keskuskatu	2,5	3,4	-1,9	4,4	2	2,4	4,2	1	2	0	16	18	5	23	28
7	Nordenskiöldinkatu–Urheilukatu	2,5	2,9	3,5	2,6	1,4	1,6	1	4,8	0	4	17	21	4	28	19
8	Tikkuritie–Härkävaljakontie–Aamuruskontie	2,3	2,3	-2,1	3	1,6	3,2	3,2	0,6	1	0	19	20	4	32	20
9	Haapaniemenkatu–Sörnäisten rantatie	2,2	1,1	-2,7	0	1,4	3,2	3,4	0	0	1	8	9	6	64	67
10	Mannerheimintie–Helsinginkatu–Runeberginkatu	2,2	1,4	1,3	1,2	2,2	1,8	1,6	3,2	1	0	20	21	3	38	14
Muutos = IND5 v. 2008 verrattuna 2005–2007 vuodessa – Förändringen av IND5 år 2008 jämfört med 2005–2007 per år																
Aste = IND5/10 milj liittymään tulevaa ajoneuvoa vuodessa – IND5/ 10 milj. in i korsningen kommande fordon per år																
Yht = Yhteensä – Sammanlagt																
Henk = Henkilövahinko-onnettomuudet – Personskadeolyckor																
Jk = Jalankulkijaonnettomuudet – Fotgängarolyckor																
Pp = Pyöräonnettomuudet – Cykelolyckor																
Ma = Moottoriajoneuvo-onnettomuudet – Motorfordonsolyckor																
Liikenne = Syyskuun keskimääräinen arkivuorokausiliikenne 1000 moot.ajon. – Den genomsnittliga vardagstrafiken i september 1000 motorfordon																
Heva % = henkilövahinko-onnettomuuksien osuus – % andel personskadeolyckor																

Pahimmat onnettomuuspaikat vuosina 2006–2008
 De värsta olycksplatserna åren 2006–2008

Nuorilla, vanhuksilla, lapsilla sekä miehillä suurempi riski liikenteessä

Helsingin liikenteen noin 690:stä uhrista valtaosa (63 %) oli työikäisiä aikuisia. Nuoria heistä oli viidesosa (20 %) ja lapsia sekä vanhuksia molempia alle kymmenesosa (8 %, 9 %). Tarkasteltaessa eri ikäryhmien kuoleman- ja onnettomuusriskiä liikenteessä nousivat esille lapset ja vanhukset, mutta myös nuoret.

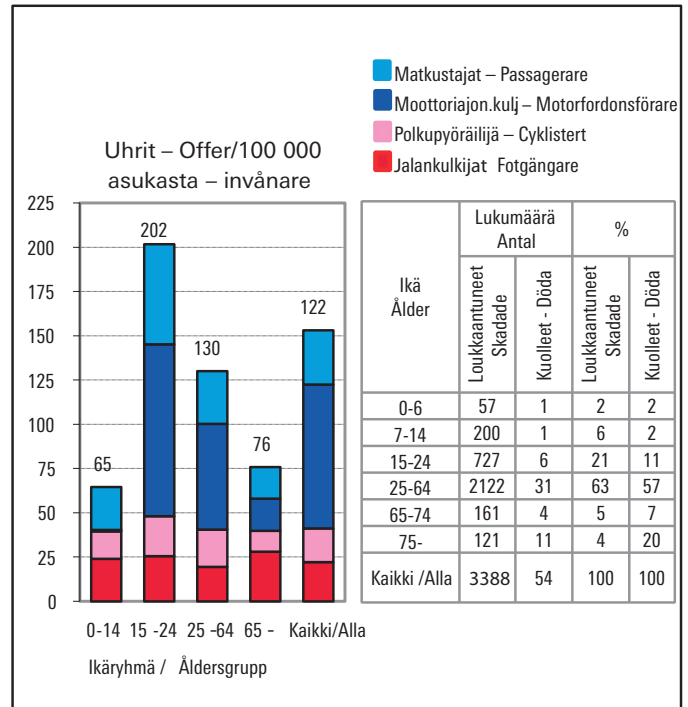
Lasten valmiudet liikenteessä ovat aikuisten tasoa vasta noin 15 vuoden iässä. Vanhuksilla iän myötä tulevat muutokset ja sairaudet vaikeuttavat selviytymistä liikenteessä ja aiheuttavat sen, että onnettomuuden seuraukset ovat vakavammat. Nuorilla ja työikäisillä on periaatteessa parhaat edellytykset selvitä liikenteessä.

Helsingin liikenteessä oli vanhuksilla suurin kuolemanriski (kuolleet/100 000 asukasta) ja vastaavasti nuorilla (15–24 v.) suurin onnettomuusriski (uhrit/100 000 asukasta).

Lasten ja vanhusten vaikeuksista sopeutua liikenteeseen kertoi näiden ryhmien onnettomuusriski jalankulkijana. Vaikka lasten onnettomuusriski oli ikäryhmistä pienin, oli 7–14 -vuotiailla lapsilla ikäryhmistä suurin riski jalankulkijana, samoin kuin yli 74-vuotiailla vanhuksilla.

Helsingissä miehillä oli naisia ruuempi riski liikenteessä. Miesten kuolemanriski oli kolminkertainen ja onnettomuusriski puolitoistakertainen naisiin verrattuna. Naiset liikkuvat lähes yhtä paljon, mutta käyttävät enemmän joukkoliikennettä, joka on henkilöautoliikennettä turvallisempaa. Mopo- ja moottoripyöräilijäuhrit olivat valtaosaltaan poikia ja miehiä. Eroja selittivät myös päihdenonnettomuudet. Ne olivat miehillä yleisempiä ja lisäsivät miesten riskiä lähes kaikissa liikennöijäryhmissä.

Liikenteen kuolemanriski oli koko maassa kolminkertainen Helsinkiin verrattuna, onnettomuusriski vain hieman suurempi kuin Helsingissä. Erot olivat samansuuntaiset kaikissa ikäryhmissä. Nuorilla (15–24 v.) oli koko maassa jopa nelinkertainen kuolemanriski Helsinkiin verrattuna. Lasten (0–14 v.) onnettomuusriskissä ei ollut suurtakaan eroa Helsingin ja koko maan välillä. Kaikilla ikäryhmillä, myös lapsilla, oli Helsingissä suurempi onnettomuusriski jalankulkijana kuin koko maassa.

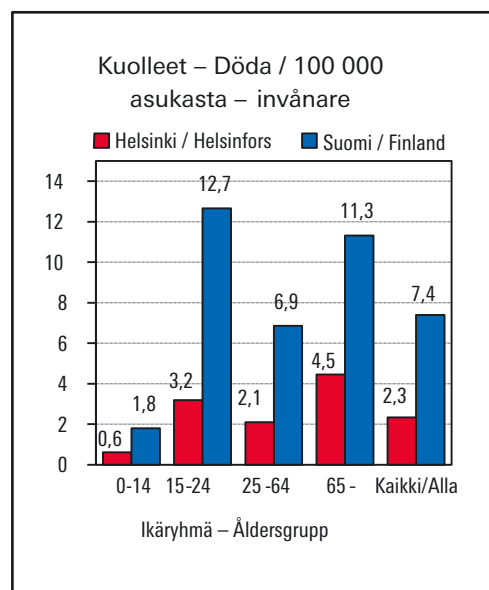

Uhrit ikäryhmittäin Helsingissä 2004–2008

Offren enligt åldersgrupp i Helsingfors 2004–2008

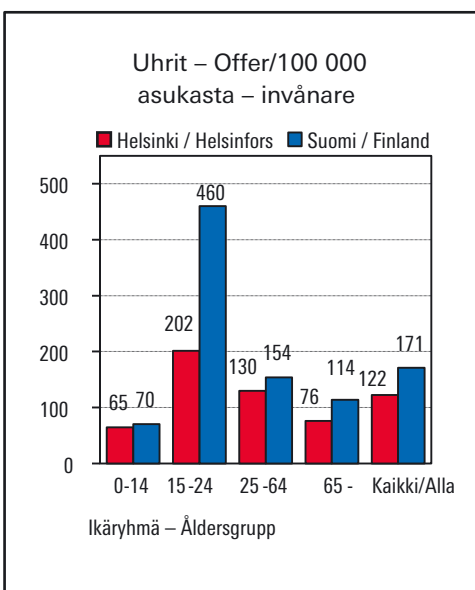
Kuolleet 100 000 asukasta kohti 1999–2008

Döda per 100 000 invånare 1999–2008

Uhrit 100 000 asukasta kohti 2004–2008

Offer per 100 000 invånare 2004–2008

Onnettomuustilastot

Tämän esitteen onnettomuustiedot ovat peräisin Poliisin ns. PATJA-rekisteristä (Poliisiasian tietojärjestelmästä). Poliisin aineiston rinnalla on esitetty tietoja Vakuutusyhtiöiden liikenneturvallisuustoimikunnan (VALT:n) liikennevahinkotilastosta. Helsingissä on käytettävissä myös Helsingin poliisilaitoksen liikenne- ja erityispoliisin tilasto, jossa PATJA-aineiston lisäksi ovat mukana hälytyskeskukseen ilmoitettu liikenneonnettomuudet.

Poliisin PATJA -aineisto antaa luotettavan kuvan vakavista henkilövahinko-onnettomuuksista. Se kattaa kaikki kuolemaan johtaneet onnettomuudet ja noin 20 % henkilövahinko-onnettomuuksista. Polkupyöräonnettomuuksien kattavuus on puutteellisin. Omaisuusvahinko-onnettomuuksien peittävyys jää vielä huomattavasti alle 20 %:n. Vakuutusyhtiöiden vahinkotilasto kattaa paremmin omaisuusvahingot. Poliisin tilaston mukaan Helsingissä tapahtui vuosittain yhteensä noin 2600 liikenneonnettomuutta, VALTin vahinkotilaston mukaan viisinkertaisesti, noin 13000.

Trafikolyckor i Helsingfors år 2008

I Helsingfors inträffade år 2008 sammanlagt 562 olyckor med personskada. Det var en ökning på 7 % från föregående år. I olyckorna skadades 694 och dog 12 personer. Trafiken minskade i Helsingfors med knappt 2 % år 2008.

Trafiksäkerheten i Helsingfors har på 2000-talet utvecklats i positiv riktning. Personskadeolyckorna har minskat i medeltal med 4,5 % per år. Trafiksäkerheten förbättrades både i innerstaden och i ytterstadsområdena. Den positiva utvecklingen fortsatte ända till året 2006. Efter det började antalet personskadeolyckor växa.

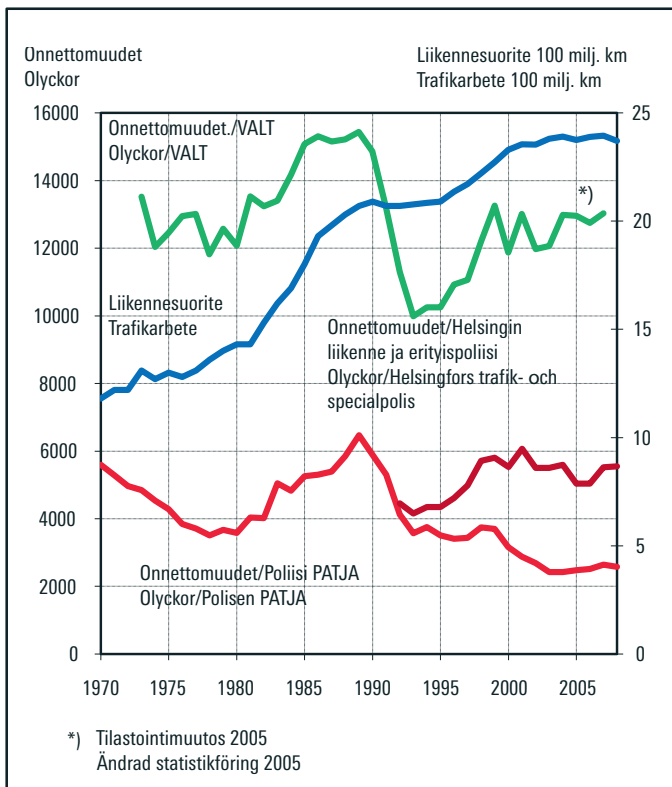
På 2000-talet har fotgängarnas och bilisternas trafiksäkerhet förbättrats ända till åren 2005–2006. Motorcyklisternas och mopedisternas personskador har ökat i och med att moped- och motorcykelparken blivit större. Antalet cykeloffer har inte förändrats avsevärt. År 2008 ökade antalet offer med 7 %.

I Helsingfors har man ställt som mål att minskningstrenden för döda och skadade sammanlagt i trafikolyckor ska vara i medeltal minst 2 % per år. Minskningstrenden på 2000-talet var 4 % per år. År 2008 ökade antalet offer med 7 %.

Olyckorna i Helsingfors kostade år 2008 samhället ca 213 miljoner euro.

Onnettomuudet ja liikennesuorite Helsingissä 1970–2008

Olyckor och trafikarbete i Helsingfors 1970–2008

Onnettomuuskustannukset

Liikenneonnettomuuksien yhteiskunnalliset kustannukset olivat Helsingissä vuonna 2008 yhteensä 213 miljoonaa euroa. Loukkaantumiseen johtaneiden onnettomuuksien osuus oli 182, kuolemantapausten 27 ja omaisuusvahinkojen 5 miljoonaa euroa. Laskelma perustuu liikenne- ja viestintäministeriön hyväksymille onnettomuuksien yksikkökustannuksille. Kuolemaan johtaneen onnettomuuden yksikkökustannus on 2,2 miljoonaa, loukkaantumiseen johtaneen 330 000 ja omaisuusvahinko-onnettomuuden 2 700 euroa. Kustannuksissa ovat mukana yhteiskunnalle johtuvat taloudelliset menetykset sekä ns. hyvinvoinnin menetys, joka arvottaa elämän menetystä, elämän laadun pysyvä tai tilapäistä menetystä. Hyvinvoinnin menetys on laskettu pohjoismaisista tutkimuksista saaduilla yksikköarvoilla. Esimerkiksi kuolleen henkilön 1,7 miljoonan euron kokonaiskustannuksesta sen osuus on 1,3 miljoonaa euroa.

Yhteystiedot:

Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto

liikennesuunnitteluosasto
käyntiosoite: Kansakoulukatu 1 A, Helsinki
postiosoite: PL 2100, 00099 Helsingin kaupunki
puhelin: (09) 310 1673
internet: www.hel.fi/ksv
sähköposti: etunimi.sukunimi@hel.fi

liikennetutkija Kirsti Nieminen
puhelin: (09) 310 37106

teksti: Kirsti Nieminen
pohjakartta: © Kaupunkimittausosasto,
Helsinki 011/2009
paino: Edita Prima Oy, Helsinki, 2009

ISSN 0787-9075